

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Кафедра менеджменту і маркетингу в міському господарстві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету Менеджменту
(Писаревський І.М.)
2014 року
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВПП21. Регіональний менеджмент

галузь знань 0306 Менеджмент і адміністрування

напрямок підготовки 6.030601 Менеджмент

факультет Менеджменту

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма навчальної дисципліни «Регіональний менеджмент» для студентів за напрямом підготовки 6.030601 Менеджмент

Розробники: д.е.н., проф. Новікова М.М.
к.е.н., доц. Гайдученко С.О.
ас. Шахова О.В.

Робочу програму схвалено **на засіданні** кафедри менеджменту і маркетингу в міському господарстві

Протокол від “29” серпня 2014 року № 1

Завідувач кафедри (Новікова М.М.)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. №46-01.

Методист НМВ (підпис) () “ 25 ” 12 2014 р.
(ІПБ)

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова , 2014 рік
© М.М. Новікова, 2014 рік
© С.О. Гайдученко, 2014 рік
© О.В. Шахова, 2014 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 2,5	За вибором ВНЗ	Рік (роки) підготовки	
		-	4
		Семестр(и)	
		-	7
Загальна кількість годин – 90	Галузь знань: 0306 Менеджмент і адміністрування	Лекції*:	
			4
Модулів – 1		Практичні, семінарські*:	
		-	6
Змістових модулів (ЗМ) – 2		Лабораторні*:	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – - самостійної роботи студента – -	Напрямок підготовки: 6.030601 Менеджмент	Самостійна робота*:	
		-	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	18
		Вид контролю:	
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ) РГР	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	-	Залік

Примітка:

* вказуються години відведені по дисципліні в цілому на дану навчальну роботу.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою викладання навчальної дисципліни "Регіональний менеджмент" є освоєння методологічних і методичних основ регіонального управління для використання в практиці управління для забезпечення економічного та соціального розвитку території.

Завданням вивчення дисципліни "Регіональний менеджмент" є формування у студентів системи знань щодо економічної сутності та змісту категорій «регіональний розвиток», «регіональне управління», «система регіонального управління», основних функцій управління регіоном; принципів, методів та інструментів регіонального управління; процесу регіонального управління; ресурсного та організаційного забезпечення регіонального управління; формулювання цілей та завдань регіонального управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- економічну сутність та зміст категорій «регіональний розвиток», «регіональне управління», «система регіонального управління»;
- основні функції управління регіоном;
- принципи, методи та інструменти регіонального управління;
- процес регіонального управління;
- ресурсне та організаційне забезпечення регіонального управління;
- формування цілей та завдань регіонального управління.

вміти:

- розробляти концепцію, стратегію та програму економічного та соціального розвитку регіону;
- формувати систему стратегічних та поточних цілей регіонального розвитку;
- обґрунтовувати фактори, що впливають на стан регіональної економіки;
- розробляти організаційний механізм реалізації стратегії та програм економічного і соціального розвитку регіону;
- визначати і оцінювати рівень економічного розвитку регіону;
- формувати сукупність економічних і соціальних показників, визначати їх рівень та оцінювати його для обґрунтування управлінських рішень, що приймаються та реалізуються в системі регіонального менеджменту.

мати компетентності:

- прогнозування розвитку території за основними економічними та соціальними показниками;
- розроблення програм розвитку територій;
- розроблення бізнес-планів реальних інвестиційних проектів, обґрунтування інвестиційних програм;
- організація управління розвитком території;
- контроль та регулювання розвитку території.

- Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Регіональний менеджмент

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи регіонального менеджменту.

Тема 1. Регіональний менеджмент як наука та сфера практичної діяльності.

Тема 2. Система регіонального менеджменту.

Тема 3. Визначення та оцінка рівня економічного розвитку регіону.

Тема 4. Фінансова основа економічного розвитку регіону.

Змістовий модуль 2. Основні функції регіонального менеджменту.

Тема 5 Аналіз стану економіки регіону.

Тема 6. Прогнозування та планування розвитку регіону.

Тема 7. Організація регіонального управління. Контроль та регулювання реалізації основних функцій регіонального менеджменту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	ін д.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1 Регіональний менеджмент						
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи регіонального менеджменту.						
Тема 1.	7	0,5	0,5	-	-	6
Тема 2.	7	0,5	0,5	-	-	6
Тема 3.	11,5	0,5	1	-	-	10
Тема 4.	11,5	0,5	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	37	2	3	-	-	32
Змістовий модуль 2. Основні функції регіонального менеджменту						
Тема 5.	11,5	0,5	1	-	-	10
Тема 6.	11,5	0,5	1	-	-	10
Тема 7.	12	1	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	35	2	3	-	-	30
Індивідуальне завдання – «Оцінка рівня економічного розвитку регіону (на прикладі певного регіону)»						
Індивідуальне завдання - РГР	18	-	-	-	-	18
Усього годин	80					80

5. Теми семінарських занять

Не передбачено.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення динаміки економічних показників, що характеризують регіональний розвиток. Інтерпретація отриманих результатів	0,5
2	Встановлення та обґрунтування взаємозв'язку між складовими системи управління регіону. Формалізація складових системи	0,5
3	Визначення та оцінка рівня економічного розвитку регіону на прикладі обласних регіонів за інтегральним показником	1
4	Визначення структури бюджетів областей і її динаміки. Інтерпретація результатів. Обґрунтування соціальної спрямованості місцевих бюджетів	1
5	Аналіз стану економіки регіону. Проведення економічного аналізу основних показників, що характеризують економіку регіону за такими видами аналізу: горизонтальний (визначення динаміки показників); вертикальний (визначення структури показників); факторний (визначення факторів, які впливають на результативний показник)	1
6	Розробка стратегії економічного та соціального розвитку обласного регіону	1
7	Побудова схеми, яка характеризує взаємозв'язок різних гілок влади на національному та регіональному рівнях. Визначення раціонального співвідношення централізації та децентралізації управління на прикладі організаційної структури управління Харківської обласної державної адміністрації. Формування системи показників, за яким необхідно здійснювати контроль регіонального розвитку. Визначення відхилень фактичних значень показників від запланованих та прийняття рішень щодо їх усунення	1
	Всього	6

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та необхідність адміністративно-територіального устрою країни. Адміністративна реформа. Зміст і структура регіональної економічної політики на ближчу перспективу	6

2	Визначення категорії „система” та „системний підхід”. Узгодження соціально-економічної системи регіону та країни в цілому та за складовими. Методи формалізації ресурсного забезпечення регіонального управління	6
3	Вивчення існуючої сукупності показників, що характеризують регіональну економіку. Обґрунтування в існуючій сукупності соціально-економічних показників регіону показників економічної, соціальної та демографічної спрямованості. Вивчення існуючих методик визначення й оцінки рівня економічного розвитку регіону	10
4	Визначення категорій, які пов’язані з місцевими бюджетами згідно з Бюджетним Кодексом України. Аналіз існуючих пропозицій щодо забезпечення фінансової спроможності місцевих бюджетів	10
5	Вивчення методів діагностики на основі регіонального аналізу та сфери його застосування. Відбір та обґрунтування показників для регіонального економічного аналізу	10
6	Ознайомлення зі стратегіями розвитку регіонів України. Вивчення структурних складових стратегії. Визначення відмінностей стратегії економічного і соціального розвитку регіону від програми	10
7	Види організаційних структур управління регіоном. Визначення доцільності проектування чи вдосконалення організаційних структур системи регіонального управління. Склад уніфікованих організаційних структур управління обласним регіоном. Органи регіональної влади, відповідальні за здійснення контролю регіонального розвитку. Визначення сукупності показників. За якими необхідно здійснювати контроль регіонального розвитку. Визначення напрямків регулювання регіонального розвитку.	10
12	РГР	18
	Всього	80

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання у вигляді розрахунково-графічної роботи за темою: «Оцінка рівня економічного розвитку регіону (на прикладі певного регіону)». Метою роботи є закріплення теоретичних знань в галузі регіонального менеджменту, в певній мірі оволодіння прикладними аспектами менеджерської підготовки. Варіабельність роботи забезпечується вихідними даними, наведеними у методичних вказівках.

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язок задач. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

11. Методи контролю

Контрольні роботи. Тестування. Поточні та підсумкові тестові завдання, оцінювання виконання розрахунково-графічного завдання. Розв'язання задач. Заліковий білет складається з питання, тестових вправ та задач.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна атестація та самостійна робота							Сума	
ЗМ 1				ЗМ 2			ІЗ РГЗ	100%
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
35				35			30	
70%								

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	F _x
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

13. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до виконання індивідуального навчально-дослідного (розрахунково-графічного) завдання «Визначення і оцінка рівня економічного розвитку регіону» для самостійного вивчення дисципліни «Регіональний менеджмент» (для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 6.050200 – «Менеджмент організацій» / Укл.: Новікова М.М.-Харків:ХНАМГ, 2008.-30с.)
2. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань з дисципліни «Регіональний менеджмент» (для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 6.050200 – «Менеджмент організацій»)/Укл.: Новікова М.М. – Харків: ХНУМГ, 2007. - 31 с. (Укр.мов.)

14. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. – К.: Просвіта, 1996. – 80 с.
2. Новікова М. М. Регіональний менеджмент: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 6.050200 „Менеджмент організацій”. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 94 с.
3. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком: Навч. посібн.– К.: Вища школа, 2000. – 224 с.

Допоміжна

1. Кінах А. К. Український прорив. – К.: ВІРА ІНСАЙТ, 2004. – 320 с.
2. Регіональна економіка: Словник довідник / За ред. М. В. Підмогильного. – К.: Тираж, 2004. – 346 с.
3. Регіональна політика та механізми її реалізації / За ред. М. І. Долішного. – К.: Наукова думка, 2003. – 503 с.
4. Регіональна політика України: інституціонально-правове забезпечення. Зб. офіц. доп. / За ред. З. С. Варналія. – К.: НІСД, 2004. – 520 с.
5. Регіональна політика: методологія, методи, практика / М. І Долішний, В. С. Кравців, В. К. Симоненко та ін. – Львів: Ін-т регіональних досліджень НАН України, 2001. – 720 с.
6. Регіональна Україна: Довідник. – К.: Геопринт, 2003. – 400 с.
7. Регіональний портрет України / За ред. Ю. Тищенко. – К.: УНЦПД, 2003. – 335 с.
8. Регіони України 2008. Статистичний збірник / За ред. О. Г. Осауленка, ч. 1. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2008. – 368 с.
9. Регіони України 2008. Статистичний збірник / За ред. О. Г. Осауленка, ч. 2. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2008.– 804 с.
10. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: Монографія / За ред. З. С. Варналія. – К.: Знання України, 2005. – 498 с.

11. Стратегія економічного та соціального розвитку України на 2004 – 2015 рр. "Шляхом європейської інтеграції"/ За ред. А. С. Гальчинського та В.М. Геєця. – К., 2004. – 416 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Сервер Верховной Рады Украины. // www.rada.gov.ua
2. ЛигаБизнесИнформ. // www.liga.net
3. Нормативные акты Украины. // www.nau.kiev.ua
4. Урядовий портал. // www.kmu.gov.ua
5. Президент України Офіційний веб-портал. // www.president.gov.ua